Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Teastas Sóisearach 2014

Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála

Fraincis

Ardleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuillteanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH

FRAINCIS – ARDLEIBHÉAL 2014

SCÉIM MHARCÁLA

Agus an scéim mharcála á léamh is cóir na pointí a leanas a chur san áireamh:

Léiríonn **tulslais /** roimh fhreagra go bhfuil an freagra comhchiallach leis an gceann a tháinig roimhe nó gur freagra malartach é. Ní féidir glacadh le freagraí le tulslais eatarthu mar dhá fhreagra ar leith mar sin.

Léiríonn **dais -** roimh fhreagra go bhfuil an freagra ina fhreagra ar leith, agus gur féidir é a mheas mar fhreagra neamhspleách ar aon fhreagra molta eile ar an gceist.

Léiríonn **lúibíní cearnógacha** [ ] ábhar a bhaineann leis an scéim mharcála a thugtar mar eolas breise ar mhaithe leis na scrúdaitheoirí.

Léiríonn **lúibíní cruinne** ( ) ábhar a d'fhéadfaí a thabhairt i bhfreagra an iarrthóra ach nach meastar a bheith riachtanach chun na marcanna iomlána a ghnóthú.

N.B. Níor chóir a mheas nach féidir glacadh le haon fhreagra ach amháin na freagraí a thugtar ar an scéim mharcála. Is féidir glacadh le freagraí atá comhchiallach nó coibhéiseach leo sin ar an scéim mharcála fhoilsithe chomh maith.

D'fhéadfadh feidhm a bheith ag **córas pionóis** lena mbaineann asbhaint marcanna maidir le ceisteanna áirithe chun cosc a chur ar an bhféidearthacht go "liostaíonn" iarrthóirí na freagraí féideartha go léir ar cheist ar leith. Sna cásanna sin, d'fhéadfadh freagra farasbairr atá contráilte freagra ceart a chealú.

Socruithe Réasúnta do Scrúduithe an Teastais

Ina gcás siúd dar deonaíodh tarscaoileadh maidir le litriú agus gramadach, ní ghearrtar pionós as earráidí sa litriú ná i ngnéithe áirithe den ghramadach, mar a míníodh ag an gcomhdháil.

I bhFraincis Ardleibhéil an Teastais Shóisearaigh, ní bhaineann an mionathrú seo de ghnáth ach leis an dá cheist i Roinn III den pháipéar mar a bhfuil 15 mharc ar fáil as teanga i gceist (a) agus 25 marc ar fáil as teanga i gceist (b).

## Roinn I		Cluastuiscint		(140 marc)

### A	(18 marc)

An Chéad Chomhrá:	B	6 mharc
An Dara Comhrá:	A	6 mharc
An Tríú Comhrá:	E	6 mharc

### B	(32 marc)

An Chéad Chainteoir: ***<u>Blandine</u>***

Aois:	19	2 mharc
Líon deirfiúracha:	Triúr	2 mharc
Rud a dhéanann a hathair:	garraíodóireacht/ oibríonn sé sa ghairdín	2 mharc
*Mír **amháin** eolais faoina pearsantacht:*	- fiosrach - lán d’fhuinneamh/ fuinniúil	2 mharc
A plean dá todhchaí gairme:	cleasghleacaí (i sorcas)	2 mharc
Tír a dtabharfaidh sí cuairt uirthi:	an Ghréig	2 mharc
An rud a theastóidh uaidh a dhéanamh:	(am a chaitheamh ar an) trá	2 mharc
An rud arbh fhearr léi a dhéanamh:	seoltóireacht/ luamhaireacht	2 mharc

An Dara Cainteoir: ***<u>Raymond</u>***

Breithlá:	11 Eanáir	2 mharc
Dhá *mhír eolais faoina cheantar:*		
	- ciúin/ suaimhneach/ sámh	2 + 2 mharc
	- cóngarach do lár na cathrach/ an bhaile/ lárnach	
An obair a dhéanann sé:	cearpantóir/ saor adhmaid	2 mharc
Fáth ***amháin*** *ar maith leis a obair:*		
	- (tá sí) cruthaitheach	2 mharc
	- (is maith leis a bheith) ag obair lena lámha	
	- (is maith leis a bheith) ag obair le hadhmad	
A chaitheamh aimsire:	dornálaíocht	2 mharc
Cad a dhéanann sé sa samhradh:	(imríonn sé) leadóg (lena chairde)	2 mharc
An rud a bhfuil sé ag sábháil chuige:	veain	2 mharc

C (30 marc)

1.	**(a)**	oifig turasóireachta	3 mharc
	(b)	(lean) díreach ar aghaidh/ lean ar aghaidh agus téigh trasna an droichid [díreach ar aghaidh = 2 mharc] [téigh trasna an droichid = 1 mharc]	3 mharc
2.	**(a)**	(róthe) te sa teach/ istigh/ laistigh	3 mharc
	(b)	- an madra/ é a thabhairt leis - teastaíonn aclaíocht uaidh - tá barraíocht á hithe aige	3 mharc
3.	**(a)**	fuair sí fón póca/ fón/ ríomhaire glúine nua	3 mharc
	(b)	tá sí ar an neacht is óige atá aige	3 mharc
4.	**(a)**	18.30 / 6.30 (p.m.) [6.30 a.m. = 0]	3 mharc
	(b)	BAGLIN [4 nó 5 litir atá ceart = 2 mharc] [1 go 3 litir atá ceart = 1 mharc]	3 mharc
5.	**(a)**	Spáinnis	3 mharc
	(b)	33.29.60	3 mharc

D **(30 marc)**

1.	**(a)**	bricfeasta	3 mharc
	(b)	é a thiomáint/ a thabhairt/ a ghlacadh chun na scoile	3 mharc
2.	**(a)**	mála (scoile)	3 mharc
	(b)	stair	3 mharc
3.	**(a)**	2 mharc (as 20)	3 mharc
	(b)	- bhí (na) ceisteanna/ bhí sé (iontach) doiligh/ deacair - ní raibh an t-am (aige) (chun críochnú)/ níor chríochnaigh sé (é)	3 + 3 mharc
4.	**(a)**	ceolchoirm	3 mharc
	(b)	(tá sé) róthuirseach/ tuirseach	3 mharc
	(c)	- fanacht sa bhaile/ fanacht istigh - amharc ar an teilifís - dul a luí go luath [a scíth a ligean sa bhaile = 0]	3 mharc

E (30 marc)

1.	**(a)**	- (ráig/ eipidéim) den fhliú - tá an leathchuid/ mórán/ go leor de na daltaí tinn	3 mharc
	(**b**)	an Nollaig	3 mharc
2.	**(a)**	an Satharn	3 mharc
	(b)	(níos mó ná) 3,000 (ciliméadar)	3 mharc
3.	**(a)**	stailc(eanna)	3 mharc
	(b)	san aerfort/ (i ngach ceann de na) (h)aerfoirt	3 mharc
4.	**(a)**	an t-oirthuaisceart	3 mharc
	(b)	ardaitheoir(í) a shuiteáil/ a chur isteach	3 mharc
5.	**(i)**	fuar	3 mharc
	(ii)	ceomhar	3 mharc

ROINN II LÉAMHTHUISCINT (100 Marc)

1.	**(a)**	B	4 mharc
	(b)	C	3 mharc
2.	**(a)**	bainne	3 mharc
	(b)	(na trí) ubh	3 mharc
	(c)	le huachtar reoite fanaile [uachtar reoite = 2 mharc; fanaile = 0]	3 mharc
3.	**(a)**	dearg	2 mharc
	(b)	ar an urlár/ a sheomra (leapa)	2 mharc
	(c)	- radharcra/ an tuath - stáisiúin (traenach) - paisinéirí (lena málaí taistil)	2 mharc
4.	**(a)**	L'Écluse	2 mharc
	(b)	Au Soleil	2 mharc
	(c)	Le Chapeau Rouge	2 mharc
	(d)	La Closerie	2 mharc
5.	**(a)**	ar chúl / taobh thiar de halla an bhaile	2 mharc
	(b)	buidéal (folamh) (buidéil fholmha)	2 mharc
	(c)	an chéad urlár	2 mharc
	(d)	bhí (an-)eagla air (roimh na sladaithe/ loitiméirí)	2 mharc

6. **(a)** droim nimhneach — 2 mharc

(b) gráid/ marcanna/ torthaí a bheadh níos fearr/ maith — 2 mharc

(c) — 2 mharc
- sobhriste/ d'fhéadfadh siad briseadh
- d'fhéadfadh an scáileán briseadh
- tá siad costasach le hathsholáthar
- d'fhéadfadh go ngoidfí iad

(d) pinn agus cóipleabhair — 2 mharc

7. **(a)** eaglais — 3 mharc

(b) 71 — 3 mharc

(c) cuireadh (a) fear céile ann — 3 mharc

(d) — 5 + 1 mharc
- ní mór don duine a bheith ina (náisiúnach) F(h)rancach
- is gá dá s(h)liocht/ g(h)aolta aontú leis

[Freagra amháin ceart = 5 mharc]
[Dhá fhreagra ceart = 6 mharc]

(e) (cabhrú leis an Uachtarán) an chéad duine eile a roghnú — 3 mharc

8. **(a)** (a) (h)airde/ méid/ bheith ard/ tá sí 1 m 93 (cm) ar airde — 2 mharc

(b) (i) (m)bosca/ faoin (faoina) leaba — 2 mharc

(c) cuireann sí (a) (h)aláram (clog aláraim) as — 2 mharc

(d) ithe/ lón / bricfeasta / béile a bheith aici (leo) ar an Domhnach — 2 mharc

[dinnéar a bheith aici (leo) ar an Domhnach = 1 mharc]

(e) — 2 mharc
- réalta(í)
- ar (a) muineál

(f) — 2 mharc
- rubar
- ní bhaineann sí di é ach amháin le linn cluichí/
  ní chaitheann sí é le linn cluichí

9. **(a)** go maith ag an ealaín/ ag an líníocht
agus gan mhaith/ go dona ag an matamaitic — 3 mharc
[Ceann amháin ceart = 2 mharc]

(b) chaill (sé) a phost — 3 mharc

(c)
- chuaigh sé isteach sa bhaile mór (lena chairde) — 3 mharc
- throid sé (i gcoinne dronga iomaíochta)

(d) caipín a ghoid — 3 mharc
[rud éigin a ghoid = 2 mharc]

(e) d'fhág sé an grúpa/ d'éirigh sé ina cheoltóir aonair — 3 mharc

(f) ba é mian a chroí a bheith ag aisteoireacht/
ba mhian leis i gcónaí a bheith ina aisteoir — 3 mharc

(g)
- chaith sé dhá uair an chloig sa halla gleacaíochta/ traenála gach maidin/ lá — 3 mharc
- chaith sé cúig mhí sa halla gleacaíochta/ traenála

(h) raon troscáin a sheoladh — 3 mharc

Roinn III Scríobh na Teanga (80 marc)

(a) ***An Cárta Poist***

Cumarsáid = 15 mharc
Teanga = 15 mharc
Iomlán = 30 marc

Ní mór don iarrthóir plé le trí phointe. Ba cheart creidiúint a thabhairt as gach pointe a luaithe is a fheictear sa fhreagra é trí P1, P2, P3 a scríobh san imeall ar thaobh na láimhe clé. Cinntítear an marc a bhronntar faoin dá cheannteideal - cumarsáid agus teanga - ansin trí thagairt don ghreille mharcála thíos.

(Tabhair ar aird mionathruithe ar an measúnú teanga i gcás scripteanna RACE, mar atá luaite cheana ag tús na scéime marcála seo.)

……………………………………………………………………………………………….

(b) ***An Litir***

Miondealaítear marcanna don litir mar seo a leanas:

Leagan amach = 5 mharc
Cumarsáid = 20 marc
Teanga = 25 marc
Iomlán = 50 marc

Leagan amach don litir neamhfhoirmiúil:

Cinntítear na cúig mharc do leagan amach na litreach mar seo a leanas:

- Ní mór *áit* agus *dáta* a bheith ar an líne chéanna i dtreo an chúinne ag barr ar dheis.
- Ba cheart "**avril**" a bheith ar an *mí* a úsáidtear agus is gá nach dtosaíonn sé le ceannlitir, e.g. is úsáid atá ceart go hiomlán í "an Longfort, le 15 avril".
- *Beannacht:* Ní mór an t-ainm "Roger" a úsáid. Seachas an ghnáthbheannacht, i.e. "Cher Roger", glactar le "salut" agus "bonjour" freisin.
- *Deireadh a chur leis:* Is leor ceann ar bith de na foirmlí a nglactar leo de ghnáth, e.g. "amitiés", "amicalement", "à bientôt", etc. i dteannta an ainm, ach ní mór an litriú a bheith **iomlán** ceart. Má thugtar níos mó ná deireadh amháin, bronn marcanna as an gceann deiridh amháin.

Marcáil an Leagain Amach

áit / seoladh	= 1	
le + figiúr	= 1	[d'fhéadfaí an figiúr a scríobh mar fhocal ach ní mór an litriú a bheith ceart, e.g. "le quinze avril" nó "le 15 avril"]
mí	= 1	
beannacht	= 1	
deireadh	= 1	

GREILLE MHARCÁLA

Marcanna as (a) **Cárta Poist**	***Cumarsáid***	**Marcanna as (b)** **Litir**
11 go 15 mharc	**An chatagóir uachtair** • Ábhar sothuigthe do Fhrancach aonteangach • Úsáid mhaith nó shármhaith as an gcuid is mó nó as gach cuid den ábhar spreagthaigh (i.e. pointí) • Meas ar réim cheart teanga	14 go 20 marc
6 go 10 marc	**An chatagóir láir** • Ábhar beagáinín intuigthe nó réasúnta intuigthe do Fhrancach aonteangach • Úsáid leordhóthanach ar éigean nó úsáid leordhóthanach as cuid nó as gach cuid den ábhar spreagthaigh	8 go 13 mharc
0 go 5 mharc	**An chatagóir íochtair** • Ábhar dothuigthe nó intuigthe ar éigean do Fhrancach aonteangach • Gan úsáid nó beagán úsáide as an ábhar spreagthaigh	0 go 7 marc

Marcanna as (a) **Cárta Poist**	***Teanga***	**Marcanna as (b)** **Litir**
11 go 15 mharc	**An chatagóir uachtair** • Úsáid as stór focal maith nó saibhir lena n-áirítear nathanna cainte Fraincise, b'fhéidir • Gan mórán dearmad sna briathra - aimsirí, aontuithe, etc. • Úsáid mhaith nó shármhaith as gnéithe eile, e.g. aidiachtaí, dobhriathra, réamhfhocail, forainmneacha, frithoibríocht • Na litrithe ceart ar an iomlán	18 go 25 marc
6 go 10 marc	**An chatagóir láir** • Stór focal leordhóthanach ar éigean nó leordhóthanach • Na briathra mícheart ar an iomlán nó corruair • Úsáid leordhóthanach ar éigean as gnéithe eile gramadaí mar atá liostaithe thuas	10 go 17 marc
0 go 5 mharc	**An chatagóir íochtair** • An-drochúsáid nó drochúsáid as an stór focal • Gach briathar nó formhór na mbriathra mícheart • Gan úsáid cheart nó beagán úsáid cheart as gnéithe eile gramadaí mar atá liostaithe thuas	0 go 9 marc

An Grád iomlán a bhronntar ar gach script (uasmhéid = 320 marc)

A	=	272 - 320 marc
B	=	224 - 271 marc
C	=	176 - 223 marc
D	=	128 - 175 marc
E	=	80 - 127 marc
F	=	32 - 79 marc

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

Marcanna Breise as ucht freagairt trí Ghaeilge

Léiríonn an tábla thíos an méid marcanna breise ba chóir a bhronnadh ar iarrthóirí a ghnóthaíonn thar 75% d'iomlán na marcanna.

N.B. Ba chóir marcanna de réir an ghnáthráta a bhronnadh ar iarrthóirí nach ngnóthaíonn thar 75% d'iomlán na marcanna. Ba chóir freisin an marc bónais sin a shlánú **síos**.

Bain úsáid as an tábla seo i gcás an ábhair a leanas:

- **Fraincis**

Iomlán: 320 Gnáthráta: 5%

Bain úsáid as an ngnáthráta i gcás marcanna suas go 240. Thar an marc sin, féach an tábla thíos.

Bunmharc	Marc Bónais
241 - 246	11
247 - 253	10
254 - 260	9
261 - 266	8
267 - 273	7
274 - 280	6

Bunmharc	Marc Bónais
281 - 286	5
287 - 293	4
294 - 300	3
301 - 306	2
307 - 313	1
314 - 320	0